



Oktober 2019, št. 42, let. 4, ISSN 2536-1503, izdaja Občina Turnišče

POGLED NAZAJ

V organizaciji kolesarjev Polanski Pucki smo se udeležili prireditve. »Vsi klačimo« v začetku avgusta. Sodelovali smo tudi na Jenamena festu v Črenšovcih v soboto, 24. avgusta. Sedmega septembra pa smo se udeležili prireditve Lendavska trgatev, kjer je v povorki sodelovalo 16 kolesarjev z vozom, na katerem sta bila šujstra, ki sta prikazovala delo nekdanjih čevljarjev.

Kolesarski klub Varaški šujstri



Društvo upokojencev je bilo delovno tudi med dopustniškimi meseci. Tako smo se na mednarodnem športnem turnirju udeleževali raznih nastopov (ples – ženska folklorna skupina Društva upokojencev), tekmovanj v balinanju in kegljanju na Kobilju. Selekcija keglačev pa se je uvrstila in že aktivno tekmuje v ligi kegljanja s kroglo na vrvcu. Do zdaj je za nami že 6 tekem, še štiri pa nas čakajo v tem jesenskem delu. Naj dodam, da s tem DU ne prinašamo novih društvenih izdatkov, ker vse stroške pokrivamo člani omenjene sekcije sami. Upamo, da bomo v doglednem času pridobili tudi dve balinarski stezi, kar je pogoj za uvrstitev v ligo balinarjev. Pa še: pridružite se nam, ker na koncu je druženje cilj vsega tega.

Predsednica DU Turnišče Danica Kocet.



V nedeljo, 8. 9. 2019, je Društvo žena Klas iz Bodoncvov organiziralo že sedemnajsto kuhanje bučne prikuhe, katerega kuhanja smo se udeležile članice DK Turnišče.

To je bilo zelo lepo druženje z drugimi društvi iz Pomurja, saj je sodelovalo 8 društev.

Po končanem kuhanju in pokušanju je sledilo druženje ob prijetni glasbi. Ogleдали smo si tudi razstavo ročnih del iz buč in seveda tudi pecivo z dodatkom bučnega semena.

Na stojnicah so se predstavili tudi gorički rokodelci.

Društvo kmetič



V nedeljo, 22. septembra 2019, od 9. ure naprej se je v vasi Lipa odvijalo izbirno regijsko gasilsko tekmovanje za člane, članice in starejše gasilce. Na tekmovanju so sodelovali tudi člani A Prostovoljnega gasilskega društva Renkovci in članice B Prostovoljnega gasilskega društva Gomilica. Člani A so zasedli 12. mesto med 30. enotami, članice B pa 5. mesto med 6. enotami. Iskrene čestitke vsem, kljub ne uvrstitvi na Državno tekmovanje.



OBVESTILA

EKO-PARK LENDAVALA D.O.O., obvešča občane Občine Turnišče, da je bil s sklepom Občinskega sveta Lendava, za območje Občine Lendave izbran kot izvajalec za 24-urno dežurno pogrebno službo. Navedeno obvestilo velja v primeru smrti osebe s stalnim bivališčem iz Občine Turnišče na območju Občine Lendave (npr. Dom starejših Lendava).

GEODETSKA UPRAVA RS OBVEŠČA, da je na spletni strani <https://www.mvn.e-prostor.gov.si> od **1. do 30. oktobra 2019** javnosti dostopen predlog modelov vrednotenja nepremičnin.

Geodetska uprava republike Slovenije bo za lastnike nepremičnin izvedla javne predstavitve modelov vrednotenja **od 14. do 18. oktobra 2019 na območjih 12. Območnih geodetskih uprav. Občine na območju OGU Murska Sobota v prostorih Mestne občine Murska Sobota (velika sejna dvorana), Kardoševa 2, Murska Sobota, v sredo 16. oktober 2019, od 10.00-13.00.**

RAZGRNITEV: Vse občine razgrnejo predlog modelov istočasno **od 1. oktobra 2019 do 30. oktobra 2019**. Predlog modelov vrednotenja bo s 1. 10. 2019 dostopen tudi na **Portalumu množičnega vrednotenja nepremičnin (Portal MVN)** na naslovu www.mvn.e-prostor.gov.si, kjer bodo objavljene tudi **poskusno izračunane vrednosti**, izračunane na osnovi objavljenega predloga modelov in podatkov nepremičnin v registru nepremičnin na dan 27.6.2019.

ROK ZA PRIPOMBE. Vsi zainteresirani lahko **od 1. oktobra 2019 do 15. novembra 2019**, podajo mnenja in pripombe k predlogu modelov vrednotenja, ki morajo biti ustrezno obrazložene, in sicer: pripombe, ki se nanašajo na zarise vrednostnih con in višine vrednostnih ravni nepremičnin na območju naše občine pošljite na obrazcu **JR.MV-1** na naslov občine Občina Turnišče, Ulica Štefana Kovača 73, ali skeniranega na elektronski naslov obcina@turnisce.si, ali izpolnite obrazec v fizični obliki in ga oddate v sprejemni pisarni občine, vse ostale pripombe na modele vrednotenja pošljite na obrazcu **JR.MV-2** po pošti na naslov Geodetska uprava RS – Vrednotenje, p.p. 35, 1001 Ljubljana, ali skeniranega na elektronski naslov vrednotenje@gov.si. Obrazca JR.MV-1 in JR.MV-2 bosta dostopna na kraju javne razgrnitve ali na Portalu MVN. Šteje se, da je pri dajanju pripomb in predlogov z navedbo imena in priimka ali drugih osebnih podatkov dan pristanek za objavo teh podatkov v javno objavljenih stališčih do pripomb. Osebe, ki ne želijo, da se v stališču objavijo imena in priimki ali drugi osebni podatki, morajo to posebej navesti.

Za vsebinsko pomoč in vprašanja lahko kontaktirate brezplačno št. klicnega centra **080 20 09** vsak delovni dan od 8.00 do 16.00.

Vprašanja ali zahteve za pojasnila lahko pošljete na e-naslov: vrednotenje@gov.si

Poštni naslov za pošiljanje pošte: Geodetska uprava Republike Slovenije – Vrednotenje, p.p. 35, 1001 LJUBLJANA.

PGD TURNIŠČE obvešča, da še vedno zbirajo staro železo. Za več informacij pokličite na 041 680 720 – Gregor Škerget.

PGD NEDELICA obvešča, da zbirajo staro železo. Za več informacij pokličite na 041 649 863 (Milan Zadavec) ali 031 356 215 (Štefan Gjerkeš).

DRUŠTVO ZA ZAŠČITO ŽIVALI obvešča, da tudi letos poteka **akcija sterilizacij in kastracij psov in mačk**, in sicer med 1. septembrom in 31. oktobrom 2019. Akcijo so podprle vse veterinarske postaje v Pomurju, ki nudijo 20 % popust na ceno storitve. Več informacij dobite preko maila dzzpom@gmail.com ali preko telefona: 070 879 212. Kupone za popust dobite na Občini v pisarni Pomoč družtvom in občanom.

INTERNI KANAL – SPORED ZA OKTOBER

Termin	Vsebina
Sreda, 9. 10. 2019, ob 18.00; Ponovitev v soboto, 12. 10. 2019, ob 12.00;	6. redna seja Občinskega sveta Občine Turnišče.



PRIJAVA OKVAR DELOVANJA JAVNE RAZSVETLJAVE

Kako pomemben del našega življenja predstavlja električna razsvetljava, nam postane jasno v trenutku, ko zaradi kakršnega koli razloga ostanemo brez električne energije in posledično brez električne razsvetljave – notranje, zunanje ali javne. Danes nam tako notranja kot zunanja razsvetljava omogočata prilagajanje dolžine dneva svojim potrebam.

JP Varaš d.o.o., Turnišče, obvešča, da napake in okvare na javni razsvetljavi lahko javljate na naslednje načine: na tel. št.: **02 572 22 20 oz. 031 321 365** ali preko **sms sporočila** na tel.: **031 321 365**;

Ob prijavi sporočite lokacijo svetilke tako, da navedete naselje oz. ulico in najbližjo hišno številko.

Zamenjave sijalk in odpravljanje napak izvede pogodbeni izvajalec Elektro Maribor d.d., ki ima dostop do Elektro omarič s stikali ter varovalkami in sicer po predhodnem naročilu podjetja JP Varaš d.o.o. Praviloma se popravi naroči izvajalcu **enkrat mesečno**.



OPOZORILO in OBVESTILO KURJENJE ODPADKOV

Spoštovane občanke in občani!

Jesen - za mnoge najlepši in najbarvitejši letni čas, za katerega so značilne daljše in mrzle noči, jutranja megla in odpadanje listja. Za vse pa je to čas, ki pomeni dodaten strošek gospodinjstva, saj je potrebno ogrevanje stanovanja. V tem času, vsako leto prejemo prijave kurjenja odpadkov v kurilnih napravah, zato vam želimo podati nekaj osnovnih informacij.

Kurjenje odpadkov, tako na prostem, kot v kurilnih napravah je v skladu s predpisi o ravnanju z odpadki veljavnimi v Republiki Sloveniji prepovedano.

pri bolnikih z boleznimi srca in ožilja, poveča se tudi možnost za nastanek srčne kapi.

Še posebej so ogroženi dojenčki in otroci, starejši ljudje, ljudje z boleznimi srca in ožilja, ljudje z boleznimi dihal (astma, KOPB in bolniki z drugimi kroničnimi pljučnimi boleznimi), sladkorni bolniki.

Delce, ki so lahko dodatno onesnaženi z organskimi in anorganskimi snovmi, lahko tudi zaužijemo. Med kurjenjem se sproščajo v okolje in posedajo na sadje in zelenjavo ter na rastline, ki so krma za živali. Z dežjem se spirajo v tla, na tak način lahko onesnažijo tudi pitno vodo. Tako vstopijo v prehransko verigo. **Nekatera onesnaževala so lahko rakotvorna, lahko spreminjajo genetski material ali povzročajo nepravilnosti pri zarodku oziroma plodu, povzročajo lahko hormonske motnje in druge nezaželene zdravstvene učinke, kot npr. različne kožne spremembe (klor akne, hiperpigmentacije, razbarvanje kože, prekomerna poraščenost), lažje okvare jeter itn.**

Celoten članek je objavljen na spletni strani Nacionalnega inštituta za javno zdravje pod imenom Vpliv kurjenja odpadkov na zdravje (www.nijz.si).

Gorljive odpadke ločujemo, da se ponovno uporabijo. Ne kurimo jih v kurilnih napravah, niti na prostem. Njihovo kurjenje zelo škodi zdravju!

Praznik spomina na mrtve ali praznik prižiganja nagrobnih sveč?

Bliža se 1. november, praznik imenovan dan spomina na mrtve, ko množično obiskujemo pokopališča in urejamo grobove svojcev ter jim na različne načine izkazujemo spoštovanje. Z nekaterimi svojimi dejanji vplivamo tudi na okolje, kar se izrazito odraža v **prekomerni porabi nagrobnih sveč.**

Kaj pa ta praznik pomeni za nas? Ali je res praznik spomina na mrtve, ali pa ga poznamo kot praznik prižiganja sveč na grobovih svojih svojcev?

1. ZMANJŠANJE PORABE

Kot ste lahko zasledili mnogokrat, smo Slovenci eden izmed vodilnih narodov po porabi nagrobnih sveč. Vsako leto prižgemo okrog 15 milijonov sveč oz. blizu 6.000 ton. Zatorej, **prižgimo svečo manj**, predniki nam ne bodo zamerili, potomci pa nam bodo zaradi tega še bolj hvaležni. Pomembno je, da se potrošniki začnemo zavedati, da ni pomembna količina in velikost sveč, ampak povsem nekaj drugega, kar ni vidno.

2. LOČENO ZBIRANJE IN ODDAJANJE

Odpadne nagrobne sveče niso nevarni odpadki, vendar njihovo odstranjevanje lahko povzročajo škodljive vplive na okolje. Zagotavljanje recikliranja odpadnih materialov iz nagrobnih sveč namreč

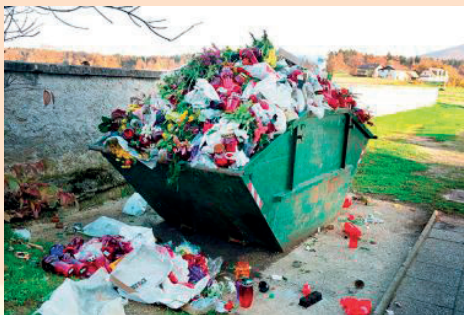
Pristojnosti ukrepanja:

Kurjenje odpadkov na prostem	Kurjenje odpadkov v mali kurilni napravi
Policija, tel. št. 113	Inšpektorat RS za okolje in prostor, tel. št. 02/512 49 15 ali irosp.oe-ms@gov.si
Medobčinski inšpektorat, tel. št. 02/541 35 64 ali medobcinski.inspektorat@beltinci.si	

POSLEDICA KURJENJA ODPADKOV ZA ZDRAVJE:

Plini in delci, ki nastajajo pri kurjenju odpadkov, vstopajo v naš organizem z vdihavanjem, preko kože, lahko pa tudi z uživanjem onesnažene hrane in vode. Posledice za zdravje so lahko takojšnje ali zapoznele. Močno so odvisne od vrste onesnaževala, količine vnesene v telo, časa in stopnje izpostavljenosti, načina vnosa ter dovzetnosti posameznika. Vdihavanje visokih koncentracij delcev in drugih onesnaževal povzroča takojšnje draženje dihalnih poti, prizadene pa lahko tudi druge organske sisteme. Telo se v takšnih primerih odzove z vnetjem sluznic, ki ima za posledico solzenje oči in izcedek iz nosu, kašljanje in oteženo dihanje. Težave bolnikov z obstoječimi akutnimi in kroničnimi boleznimi dihal (npr. astma ali kronične obstruktivne pljučne bolezni - KOPB) se povečajo. Stanje bolni se poslabša tudi

prispeva k ohranjanju naravnih virov in preprečevanju emisij v okolje zaradi nevarnih snovi, ki nastajajo pri razpadanju ali sežiganju PVC. Zato je **odpadne nagrobne sveče treba zbirati in oddajati ločeno**, v posebej za ta namen postavljene zabojnike na pokopališčih, na katerih je vidna oznaka z napisom **»samo za odpadne nagrobne sveče«**.



Vir: www.mladina.si

3. OKOLJU PRIJAZNE NAGROBNE SVEČE

PVC (polivinilklorid) in PP (polipropilen) nagrobne sveče za enkratno uporabo so še vedno vodilne na slovenskem trgu in najpogosteje uporabljene na slovenskih pokopališčih. Gorijo le 1-3 dni, odvisno od količine voska. Zato uporabimo okolju prijazne nagrobne sveče, kot so modularne steklene ali keramične sveče z **baterijskim vložkom ali tekočim voskom**, ne dolgo nazaj pa so na slovenski trg prišle tudi **solarne sveče**, ki svetijo s pomočjo sončne

energije in ne vsebujejo baterij. Res so take sveče dražje, vendar bodo gorele tudi po več tednov, zamenjajo pa se lahko samo vložki.



Vir: Radio.ognisce.si

4. NADOMESTIMO KLASIČNO NAGROBO SVEČO

Vsaka prižgana sveča, tudi okolju prijazna (prejšnja točka), je odpadki. Svojih najbližjih se lahko spomnimo tudi na druge načine. Ste že slišali za **virtualno svečo**? Popolnoma **brezplačno** lahko prižgete svečo, na spletni strani **www.svecamanj.si** (RS Ministrstvo za okolje in prostor). Bodimo korak naprej, glejmo na prihodnost in ne na to, kaj si bodo mislili drugi ob pogledu na naš grob! Namesto klasične nagrobne sveče pa lahko prižgemo **svečo brez ohišja**, prinesemo **cvet**, ponekod pa nameščajo **t.i. zastavice**, katerih zbran denar je namenjen v dobrodelne namen

Pripravila:

Petra Hozjan, strokovna sodelavka na MI

Informacije za Varaški list lahko posredujete na tel.: 02-572 22 24 ali na e-naslov: info@turnisce.si.

Izdajatelj: Občina Turnišče; Fotografije: Arhiv Društva kmetič, arhiv KK Varaški šujstri, arhiv Društva upokojencev, arhiv Občine Turnišče. Naklada 1000 izvodov; Varaški list Občine Turnišče ni naprodaj, prejme ga vsako gospodinjstvo v občini Turnišče brezplačno.

ISSN 2536-1503

DOGAJANJA V MESECU OKTOBRU

FERENCOVO SENJE



bo v **nedeljo, 6. oktobra 2019**, s pričetkom ob 8. uri, na parkirišču tovarne **Planika**.

- » **Ob 10.00:** povorka narodnih noš in nastop godbe, v organizaciji KD Štefan Raj Turnišče;
- » KK Varaški šujstri bodo predstavili šivanje čevljev nekoč in starodobna kolesa;
- » Nastop folklornih skupin;
- » **Ob 16.00:** trgategv potomke stare trte z Lenta **pred občinsko stavbo**, v organizaciji VSD Turnišče.

Za gostinsko ponudbo bo poskrbelo Prostovoljno gasilsko društvo Nedelica, ostala društva pa se bodo predstavila na stojnicah.

Vljudno vabljeni!

- » **Nedelja, 13. 10. 2019, ali v nedeljo, 20. 10. 2019, ob 12.30** (odvisno od vremena); **Kolesarjenje v Dobrovniške gorice na kostanjev piknik in družabno srečanje**; organizator: KK Varaški šujstri. V tednu pred piknikom bomo šli nabirat kostanje pod Pohorje v Radizel pri Orehovi vasi.
- » **Nedelja, 13. 10. 2019, ob 15.00** – Vaško-gasilski dom Nedelica; **Srečanje pevcev ob 10. obletnici ljudskih pevcev Nedelica**; organizator: KD Rdeči zvonček Nedelica.
- » **DROBTINICA – V soboto, 19. 10. 2019**, v dopoldanskih urah, bo v Renkovcih (pred trgovino Tuš), v Gomilici (pred trgovino), v Nedelici (pri Vaško-gasilskem domu) in v Turnišču (pred trgovino Mercator in Jager) potekala dobrodelna akcija **DROBTINICA**. Prostovoljci KORK Turnišče bodo ob dnevu hrane za prostovoljne prispevke delili kruh. Ves zbrani denar bodo namenili šolskemu skladu OŠ Turnišče, za različne potrebe učencev. Za vsak darovan znesek se vam že vnaprej zahvaljujejo.



DAN ODPRTIH VRAT GZ TURNIŠČE



Spoštovani občani in občanke občine Turnišče, vljudno vabljeni na dan odprtih vrat GZ Turnišče, katerega letos organizira PGD Turnišče. Dan odprtih vrat je predvsem namenjen vam dragi občani in občanke ter mladina, da spoznate naše delo in opremo s katero razpolagamo.

KDAJ? V nedeljo 27.10.2019 od 14.00 ure naprej

KJE? Na zelenici za »Polanščekovo domačijo«



PROGRAM:

- Kratka predstavitev opreme, vozil društev GZ Turnišče
- Vpis novih članov (predvsem zainteresirane mladine)
- Pregled in servis gasilnih aparatov.
- Možnost nakupa novega gasilnega aparata po AKCIJSKI CENI!



Na dnevu odprtih vrat, po tudi poskrbljeno za pijačo in manjše prigrizke za vse udeležence.

Vljudno vabita GZ Turnišče in PGD Turnišče

- » **Četrtek, 31. 10. 2019, ob 16.00** - Pri Magdičevih grabah; **Noč čarownic**; organizator: Ribiči Turnišče.



- » **V mesecu oktobru**; občinska dvorana; **Kletarski krožek**; organizator: Vinogradniško sadjarsko društvo Turnišče.

ABC ŠPORTA

GIMNASTIKA / ATLETIKA / OSNOVNA MOTORIKA / IGRE Z ŽOGO / ... in še VELIKO VEČ

2019/2020

ZA KOGA? KJE? ZA OTROKE OD 4. DO 7. LETA STAROSTI
V ŠPORTNI DVORANI VAŠE ŠOLE / VRTCA

PRIJAVE ZBIRAMO PREKO SPLENE PRIJAVNICE DO 12. OKTOBRA 2019 OZ. DO ZAPOLNITVE PROSTIH MEST

več informacij na www.iziv-pomurje.si ali preko e-pošte info@iziv-pomurje.si

